

بسمه تعالی

اصلاحیه آیین نامه اجرایی قانون

"حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق

توسعه ملی"

(مورد توافق سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۸)

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور

ب - قانون: قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی به شماره ابلاغیه ۲۲۱/۴۹۱۹۴ مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۱۴

پ - سازمان استانی: سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

ت - صندوق: صندوق توسعه ملی

ث - وزارت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ج - معاونت: معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور

چ - بخش غیردولتی: کلیه اشخاص حقیقی و اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی

ح - کارگروه ملی: کارگروه ملی تخصصی مدیریت و راهبری توسعه اشتغال پایدار موضوع مصوبه شماره ۹۲۶۴۵ مورخ ۲۹/۷/۱۳۹۵ و اصلاح بعدی آن موضوع مصوبه شماره ۱۱۲۴۰۵۳ مورخ ۲۹/۱/۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

خ - گروه کاری اشتغال روستایی استان: ذیل کارگروه تخصصی اقتصادی، اشتغال و سرمایه گذاری ذیل شورای برنامه ریزی و توسعه استان با مسئولیت استاندار و با حضور مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی (دبیر)، رییس سازمان برنامه و بودجه استان، مدیر کل دفتر امور روستایی شوراهای استانداری، مدیر کل صنعت، معدن و تجارت استان، مدیر کل جهاد کشاورزی استان مدیر کل امور اقتصادی و دارایی استان، مدیر کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان و مدیر کل دفتر امور زنان و خانواده استانداری

د - مؤسسه عامل: بانک های کشاورزی، پست بانک، توسعه تعاون، صندوق های کارآفرینی امید

ذ - دستگاه بخشی: دستگاه های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری با رعایت ماده ۱۱۷ اصلاحیه آن مصوب سال ۱۳۸۶ و صادرکننده مجوز کسب و کار

تبصره: (در اجرای سند توسعه بخش تعاون و تنوع فعالیت های تعاونی ها، دستگاه بخشی معرفی کننده طرح های تعاونی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تعیین می گردد.)

ر - دستگاه استانی: دستگاه اجرایی استانی

ز - سامانه کارا: سامانه ثبت اطلاعات فردی و طرح های متقاضیان و اطلاعات فرآیندی بررسی و پرداخت تسهیلات
ژ - سامانه نظارتی ناظر: سامانه نظارت توسط دستگاه ها با استقرار کامل ویژگی های مورد انتظار سازمان از قبیل شفافیت و انتشار آزاد اطلاعات سامانه، مکان مبنا نمودن سامانه، ثبتي مبنا کردن آن و پیوند برخط آن با سامانه های داخلی موسسات عامل، صندوق های بیمه اجتماعی، ثبت احوال و ...

س - برنامه اجرایی ملی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر موضوع مصوبه شماره ۳۷۵۹۷ مورخ ۳۱/۳/۱۳۹۶ ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی

ش - برنامه اجرایی استانی توسعه اشتغال: برنامه اشتغال فراگیر استان که در چارچوب برنامه اشتغال فراگیر و مبتنی بر مطالعات پویای کسب و کار و اشتغال استان به تصویب کارگروه رسیده است.

ص - رسته های اقتصادی پر اشتغال: رسته فعالیت های اقتصادی که در مطالعه پویای کسب و کار و اشتغال استان با تبیین دقیق ملاحظات و جهت گیری های اسناد ملی و استانی آمایش سرزمین و برنامه های مصوب توسعه اقتصادی و اشتغال زایی روستایی (موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (۲۷) قانون برنامه ششم توسعه) و با توجه به ظرفیت های هر استان و شهرستان انتخاب شده اند و به تصویب شورای برنامه ریزی هر استان می رسد.

ض - مناطق هدف اجرای طرح: تسهیلات برای روستاها با اولویت مناطق مرزی و مناطق عشایری و محروم و سرمایه در گردش برای نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت

ماده ۲ - دامنه شمول این آیین نامه شامل فعالیت های اقتصادی بخش غیردولتی با اولویت رسته های اقتصادی پر اشتغال در مناطق هدف اجرای طرح، اعم از ایجاد، تکمیلی و توسعه شامل موارد زیر است:

الف - کشاورزی شامل زراعت، دام و طیور، اصلاح باغات (مشروط به استفاده از شیوه های نوین و بهره برداری در کمتر از ۳ سال)، شیلات، گلخانه، گیاهان دارویی، خدمات تجاری، خدمات فنی و مهندسی بخش کشاورزی، خدمات ماشینی کردن (مکانیزاسیون) کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و منابع طبیعی شامل پرورش نهال و غیره

ب - معادن کوچک شامل کلیه معادن به جز معادن بزرگی که در جدول موضوع بند (ب) ماده (۲) آیین نامه اجرایی (تشخیص، انطباق و طبقه بندی فعالیت ها و بنگاه های اقتصادی با هریک از سه گروه اقتصادی مصرح در ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های اصل چهل و چهارم قانون اساسی موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۵۳۲۰/ت/۴۳۱۸۱ ک مورخ ۷/۶/۱۳۸۸ مشخص شده اند)

پ - فعالیتهای خدماتی شامل خدمات ارتباطات و فناوری اطلاعات، اصناف، آموزش، گردشگری، ورزشی، فرهنگی و هنری، حمل و نقل، انبارداری، بیمه‌ای، بهداشتی و درمانی، بازیافت و غیره
ت - صنایع دستی و فعالیتهای فرش دستباف و کلیه فعالیتهای مربوط به آن و سایر صنایع دستی
ث - تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ده هزار نفر جمعیت

تبصره ۱- شرکتهای دانش‌بنیان که در حوزه فعالیتهای موضوع این ماده فعالیت می‌کنند نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین‌نامه می‌باشند.

تبصره ۲- اولویت دریافت تسهیلات با طرح‌های مصوب توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی (موضوع جزء ۱ بند الف ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه) می‌باشد.

تبصره ۳- امکان اصلاح در رسته‌ها با توجه به شرایط اقتصادی در ماده ۴ قانون و به پیشنهاد گروه کاری اشتغال روستایی در اختیار شورای برنامه‌ریزی و توسعه هراستان می‌باشد.

ماده ۳- منابع مالی اجرای قانون به شرح زیر است:

الف - معادل ریالی یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار از منابع صندوق با تصویب هیأت امنای صندوق به صورت سپرده‌گذاری قرض‌الحسنه (با نرخ سود صفر درصد) نزد مؤسسه‌های عامل

ب - حداقل به میزان معادل ریالی سپرده شده توسط صندوق از محل منابع داخلی مؤسسه‌های عامل به صورت تلفیقی با منابع موضوع بند (الف) این ماده

ج - منابع حاصل از بازپرداخت تسهیلات تلفیقی موضوع این قانون به عنوان فاز دوم اجرای قانون که تفاهم نامه نحوه پرداخت تسهیلات موضوع این بند با موسسات عامل منعقد می‌گردد.

تبصره ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید که تبدیل دلار به ریال ناشی از بند (الف) این ماده موجب افزایش خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نشود.

تبصره ۲- به‌منظور اجرای فاز دوم قانون از منابع بازپرداخت تسهیلات (موضوع بند ج)، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی موظف است با همکاری موسسات عامل نسبت به برآورد مبالغ بازپرداخت تسهیلات به صورت سالیانه به تفکیک استان و موسسات عامل اقدام و گزارش آن را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه نماید.

تبصره ۳- در اجرای فاز دوم این قانون (موضوع بند ج) در جهت برنامه محوری روستاهای دارای برنامه‌های توسعه اقتصادی و اشتغال‌زایی روستایی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان (موضوع جز ۱ ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه) در اولویت قرار می‌گیرند.

تبصره ۴- سازمان موظف است به منظور اجرای فاز دوم قانون (منابع حاصل از بازپرداخت تسهیلات) ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ اصلاحیه آیین‌نامه، در سهم بخش‌های اقتصادی استان‌ها (به تفکیک ۶ بخش کشاورزی و منابع طبیعی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، صنایع و معادن کوچک، فعالیتهای خدماتی و فناوری اطلاعات،

گردشگری، صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف) بازنگري و تجديد نظر کند و نتیجه را به سازمان های استانی اعلام نماید.

ماده ۴- سهم بخش های اقتصادی و بخش های هدف به شرح جدول زیر تعیین می شود.

بخش اقتصادی	درصد	بخش هدف	درصد
کشاورزی	۴۵	کشاورزی و منابع طبیعی	۴۵
صنعت	۳۵	صنایع و معادن کوچک	۱۰
		صنایع دستی و فعالیت های فرش دستباف	۱۰
		صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی	۱۵
خدمات	۲۰	فعالیت های خدماتی و فناوری اطلاعات	۱۰
		گردشگری	۱۰

تبصره- ۱۰ درصد از کل اعتبارات تخصیص یافته، به طرح های صرفاً سرمایه در گردش تعلق می گیرد.

ماده ۵- سهم استان های موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون بر اساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی، نرخ بیکاری و عکس درآمد سرانه استان به شرح جدول زیر تعیین می گردد.

ردیف	استان	سهم (درصد)	ردیف	استان	سهم (درصد)
۱	آذربایجان شرقی	۳/۶	۱۷	فارس	۴/۲۹
۲	آذربایجان غربی	۴	۱۸	قزوین	۲/۲۳
۳	اردبیل	۲/۹۵	۱۹	قم	۱/۶۹
۴	اصفهان	۲/۰۴	۲۰	کردستان	۳/۱
۵	البرز	۱/۸۷	۲۱	کرمان	۴/۶۸
۶	ایلام	۲/۵۹	۲۲	کرمانشاه	۴/۱۹
۷	بوشهر	۲/۳۴	۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۲/۵۵
۸	تهران	۲/۶۸	۲۴	گلستان	۳/۸۶
۹	چهارمحال و بختیاری	۳/۶۴	۲۵	گیلان	۳/۶۷
۱۰	خراسان جنوبی	۲/۸۱	۲۶	لرستان	۳/۰۳
۱۱	خراسان رضوی	۵/۰۹	۲۷	مازندران	۳/۹۴
۱۲	خراسان شمالی	۳/۱۳	۲۸	مرکزی	۲/۴۴
۱۳	خوزستان	۴/۰۲	۲۹	هرمزگان	۳/۴۴
۱۴	زنجان	۲/۳۸	۳۰	همدان	۳/۱۱
۱۵	سمنان	۲/۲	۳۱	یزد	۱/۹۸
	سیستان و بلوچستان	۵/۴۶			

ماده ۶- وظایف صندوق به شرح زیر است:

- الف - انعقاد قرارداد سپرده‌گذاری نزد مؤسسه‌های عامل (با نرخ صفر درصد) به میزان سهمی که سازمان تعیین و براساس میزان جذب هر مؤسسه عامل توسط سازمان تغییر می‌یابد.
- ب - واریز وجوه سپرده‌گذاری موضوع قانون با رعایت بند (الف) این ماده

ماده ۷- وظایف سازمان به شرح زیر است:

- الف - تعیین سامانه نظارت مناسب از میان سامانه‌های موجود با اصلاحات لازم
- ب - نظارت عالیه بر اجرای برنامه توسعه اشتغال پایدار با استفاده از ظرفیت سازمان‌های استانی و دستگاه‌های اجرایی
- پ- ابلاغ مبالغ سپرده‌گذاری به تفکیک مؤسسه‌های عامل به صندوق
- ت - تعیین میزان سهم هر مؤسسه عامل و تجدیدنظر بر اساس ارزیابی عملکرد آن مؤسسه

ماده ۸- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر است:

- الف- بررسی، تصویب و ابلاغ دستورالعمل‌ها، شیوه نامه‌ها و بخشنامه‌های لازم به منظور بهبود عملکرد و تسهیل امور
- ب- اخذ، بررسی و تایید برنامه‌های اجرایی ملی توسعه اشتغال دستگاه‌های بخشی و سیاست‌گذاری و هماهنگی بین بخشی

ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری سازمان، وزارت، معاونت و مؤسسه‌های عامل، دستورالعمل وحدت رویه، متضمن نحوه و تسهیل در پذیرش طرح‌ها و درخواست‌ها، گردش امور، دریافت وثایق و اعطای تسهیلات را در چارچوب قانون و این آیین‌نامه تدوین و قبل از سپرده‌گذاری صندوق ابلاغ می‌نماید.

ماده ۱۰- وظایف مؤسسه‌های عامل به شرح زیر است:

- الف - تأمین منابع بند (ب) ماده (۳) این آیین‌نامه به میزان تعیین شده توسط سازمان
- ب - تضمین بازپرداخت منابع صندوق
- پ - نگهداری حساب تسهیلات متقاضیان واجد شرایط به نسبت مساوی از محل منابع صندوق و منابع داخلی به صورت مجزا و شفاف و ارائه گزارش‌های دوره‌ای در قالب تعریف شده در سامانه نظارت
- ت - تأیید توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح

ماده ۱۱- مؤسسه عامل موظف است حداکثر ظرف یک ماه از زمان معرفی کارگروه، رایحه درخواست و تکمیل مدارک، نتیجه بررسی را به متقاضی اعلام نماید و در صورت تأیید درخواست و عقد قرارداد با متقاضی، مؤسسه عامل موظف است مطابق شرایط و ضوابط قرارداد، تسهیلات را پرداخت نماید.

تبصره ۱- مؤسسه عامل در صورت تأخیر در پرداخت تسهیلات، با تأیید سازمان، به ازای هر ماه تأخیر مشمول وجه التزام به نرخ دو درصد مبلغ تسهیلات آن مرحله پرداخت می‌شود.

تبصره ۲- مؤسسه عامل موظف است وجه التزام موضوع تبصره (۱) این ماده را حداکثر ظرف یک ماه پس از تأیید سازمان به حسابی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، واریز نماید.

تبصره ۳- مؤسسه عامل موظف است در صورت رد درخواست متقاضی، دلایل رد درخواست را به صورت کتبی حداکثر ظرف یک ماه به وی اعلام و اقدامات مربوط به این ماده را در سامانه ثبت نماید.

ماده ۱۲- مؤسسه‌های عامل موظفند منابع صندوق را به گونه‌ای مدیریت نمایند تا با تلفیق با منابع خود، نرخ سود تسهیلات اعطایی از محل منابع این آیین‌نامه به طور میانگین شش درصد باشد.

ماده ۱۳- دوره استفاده از تسهیلات طرح‌های موضوع ردیف‌های (۱ تا ۵) جدول موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه حداکثر دو سال، دوره تنفس حداکثر یک سال و دوره بازپرداخت تسهیلات اعطایی حداکثر شش سال تعیین و مجموع دوره تأمین مالی تسهیلات سرمایه در گردش موضوع ردیف (۶) جدول مذکور حداکثر هجده ماه تعیین می‌شود.

تبصره ۱- آورده متقاضی مطابق ضوابط و مقررات بانکی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که طرح در مواردی خارج از اراده متقاضی و فشارهای ناشی از تکانه‌های اقتصادی در مدت مقرر در قرارداد بانکی به بهره برداری نرسد، مؤسسه عامل می‌تواند با تأیید گروه کاری اشتغال روستایی، دوره مشارکت مدنی را حداکثر ۳ سال، دوره تنفس را حداکثر ۱ سال و دوره بازپرداخت را حداکثر ۵ سال تعیین نماید.

ماده ۱۴- مؤسسه‌های عامل، مجاز به تسویه تسهیلات پرداخت شده قبلی از محل منابع مالی اجرای قانون نمی‌باشند.

ماده ۱۵- وظایف دستگاه‌های بخشی به شرح زیر است:

الف- تهیه و رایحه برنامه‌های اجرایی ملی منطبق با رسته فعالیت‌های اولویت‌دار با هماهنگی وزارت مشتمل بر برش استانی، پیش‌بینی بازار مناسب محصولات، مشاوره، تعریف و پیاده‌سازی زنجیره ارزش، تامین و تولید، ایجاد خوشه‌های مترتب بر اجزاء تولید و خدمات، ظرفیت‌سازی، کارآفرینی و نهادسازی، نیازسنجی لازم برای آموزش

و ترتیبات نهادی برای ایجاد و توسعه کسب و کار و نظارت عملیاتی بر تحقق اهداف توسعه اشتغال پایدار به سازمان در چارچوب دستورالعمل سازمان و اطلاع‌رسانی عمومی به ذینفعان... با هماهنگی شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان از محل اعتبارات داخلی

ب - شناسایی متقاضیان واجد شرایط منوط به داشتن مجوز و مدارک معتبر بر اساس رسته فعالیت تخصصی مربوطه و مطابق ضوابط و مقررات این آیین نامه و معرفی آنان به گروه کاری اشتغال روستایی
پ - نظارت بر تحقق اهداف طرح‌های ملی ذی‌ربط
ت - حصول اطمینان از ثبت اطلاعات نظارتی طرح‌های ذی‌ربط در سامانه نظارت

ماده ۱۶- وظایف وزارت به شرح زیر است:

الف - اجرای برنامه‌های توانمندسازی و مهارت آموزی نیروی کار و ترتیبات نهادی لازم برای پایداری اشتغال ایجاد شده

ب- پیگیری اجرا و نظارت عملیاتی بر برنامه‌های اجرایی ملی و استانی توسعه اشتغال

پ - آموزش کارآفرینی به متقاضیان تسهیلات بانکی

ت- ایجاد دسترسی دستگاه‌های اجرایی به سامانه‌های ذی‌ربط

ث - آموزش متقاضیان براساس رسته فعالیت تخصصی مربوط

ج - معرفی افراد جویای کار به کارآفرینان

چ - تأمین خدمات کلینیکی و مشاوره‌ای به متقاضیان

ح - ایجاد هماهنگی بین بخشی در رسته‌هایی که دارای هم‌پوشانی هستند، مانند گردشگری روستایی، صنایع روستایی و غیره

خ - تمهید برای اتصال واحدهای اقتصادی به بازارهای ملی و بین‌المللی از طریق ایجاد نهادهای متناسب

ماده ۱۷- وظایف گروه کاری اشتغال روستایی به شرح زیر است:

الف - پیگیری و نظارت بر اجرای برنامه‌های استانی مصوب

ب - تهیه چارچوب توزیع منابع در درون استان موضوع ماده (۵) قانون

پ: انطباق طرح‌ها با مفاد اسناد ملی و استانی آمایش سرزمین

ج- رعایت سهم بخش‌های اقتصادی هدف مندرج در ماده ۴ این آیین نامه در استان

د- رعایت سرانه ایجاد هر فرصت شغلی (سرانه ایجاد هر فرصت شغلی متناسب با نوع طرح و فعالیت اقتصادی

وسایر شاخص‌های مد نظر گروه کاری اشتغال روستایی به طور متوسط ۳۰۰۰ میلیون ریال در سطح استان تعیین

می شود. متوسط سرانه ایجاد فرصت‌های شغلی جدید برای متقاضیان تحت پوشش نهادهای حمایتی تا سقف

۱۰۰۰ میلیون ریال تعیین می گردد)

ه- تصویب برنامه های مصوب اجرایی استانی توسعه اشتغال که با پیشنهاد دستگاه های بخشی استانی و در قالب سیاست ها و سازگار با برنامه های اجرایی ملی توسعه اشتغال تهیه شده اند و ابلاغ آنها برای اجرا به دستگاه ها و مؤسسه های عامل در استان و نیز بارگذاری نسخه ایی از برنامه های مصوب استانی در سامانه نظارتی ناظر

ماده ۱۸- وزارت، دستگاه های اجرایی و مؤسسه های عامل موظفند به طور مستمر اطلاعات عملکرد خود را در سامانه نظارتی ناظر و بر اساس ترتیبات و زمان بندی که توسط سازمان اعلام خواهد شد ثبت و ارایه نمایند. سازمان به عنوان ناظر عالی با استفاده از اطلاعات سامانه ناظر (مستقر در وزارت) و سایر سامانه های موجود موظف به ارایه گزارش های دوره ای شش ماهه از عملکرد برنامه توسعه اشتغال پایدار روستایی به رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی می باشد.

ماده ۱۹- مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه بر عهده وزارت است.